

Jsme svědky nové totality vedené „tupými byrokraty a technokraty“, říká psycholog Mattias Desmet

- CZ24 News | 21. září 2022

SVĚT: Lidé se nesmí nechat zastavit strachem ve svém nesouhlasu s iracionální politikou

Profesor klinické psychologie na Gentské univerzitě Mattias Desmet je předním světovým odborníkem na fenomén známý jako „masová formace“, což je typ hypnotického stavu, který nastává, když jsou lidé izolováni a převládá u nich „volně plovoucí“ úzkost, jako tomu bylo během pandemie covidu-19.

Desmet se domnívá, že svět nyní zažívá novou formu totalitarismu, která se zrodila v posledních několika desetiletích a byla podpořena masovou formací během pandemie.

„To, s čím máme nyní co do činění, není komunistické ani fašistické autoritářství. Je to, domnívám se, vznik technokratického totalitarismu,“ řekl Desmet během nedávného rozhovoru pro pořad EpochTV, „American Thought Leaders“. Tato nová forma kontroly nebude „vedena vůdci gangů, jako byl Stalin nebo Hitler, ale tupými byrokraty a technokraty,“ dodal Desmet a citoval dílo politické filozofky 20. století Hannah Arendtové.

Tento typ totalitní technokracie věří, že odpovědí na úzkost ve společnosti je větší kontrola. „Technokracie je systém vedený technickými experty, nikoli demokraticky zvolenými politiky,“ řekl Desmet.

Počátky technokracie

„To, co vidíme v posledních desetiletích, je vznik technokratické ideologie, přesvědčení, že problémy společnosti, přesvědčení, že objekty strachu a úzkosti ve společnosti – jako je terorismus, klimatické změny nebo koronavirus – by měly být kontrolovány, nebo že bychom měli bojovat proti těmto objektům úzkosti tím, že je budeme kontrolovat technologickým způsobem,“ řekl.

Stejně jako v případě pandemie si ti, kdo jsou u moci, mysleli, že nejlepší bude, když o politice budou rozhodovat ti, kdo mají odborné znalosti o virech, a ne demokraticky zvolení politici, řekl Desmet.

„Domnívám se, že technokratický systém je konečným důsledkem této racionalistické ideologie, která se objevila od počátku tradice osvícenství,“ dodal.

Tento racionalistický pohled na chápání života má své meze a Desmet se domnívá, že lidé se musí zaměřit na etické principy nebo principy lidskosti, aby vytvořili harmonickou a svobodnou společnost.

„Pokud se řídíte racionálním chápáním a nejste dostatečně pokorní a upřímní, abyste si přiznali, že v určitém okamžiku existuje hranice, že vaše racionální chápání, že vaše racionální mysl nikdy nebude schopna pochopit podstatu nebo jev, který studujete, upadáte do naprosté radikální, absurdní iracionality,“ řekl Desmet.

Masová formace, masmédia, technokracie

Tento typ státní kontroly je „zoufalým pokusem vymazat z lidské existence nejistotu a vnutit každému individuálnímu životu jednu státní jistotu, jednu sdílenou jistotu,“ řekl Desmet.

Při upevňování této masové formace, a tím i státní kontroly, navíc hrají významnou roli masmédia.

„Tato masová formace obvykle začíná narativem, který je šířen prostřednictvím masmédií, naznačuje objekt úzkosti a zároveň poskytuje strategii, jak se s objektem úzkosti vypořádat. Co se pak stane, je to, že všechna tato volně plovoucí úzkost v populaci se najednou spojí s tímto objektem úzkosti poskytnutým v narativu,“ řekl Desmet.

A lidé jsou ochotni přistoupit na iracionální, chybnou strategii, kterou navrhnou úřady, dodal.

Když veřejnost neví, proč se cítí úzkostná, frustrovaná a agresivní, je to ideální prostředí pro formování mas, řekl Desmet.

„Základní příčina masové formace – kterou byla vždy osamělost, odloučenost, která existovala před začátkem masové formace – se zdá být vyřešena. Lidé se zdánlivě opět cítí propojeni. Říkám ‚zdánlivě‘, protože ve skutečnosti znovu propojeni nejsou,“ řekl Desmet.

Kádry komunistické strany věší během kulturní revoluce v roce 1966 čínskému muži na krk plakát. Na plakátu je uvedeno jméno muže a obvinění, že je příslušníkem „černé třídy“. (volné dílo)

Lidé se nespojují mezi sebou, ale s „kolektivním ideálem“, řekl Desmet. „Veškerá psychologická energie, veškerá láska, dalo by se říci, mezi jednotlivci je vyjmuta z individuálních sociálních vazeb a vložena do vazeb mezi jednotlivci a kolektivem.“

V konečné fázi masové formace se lidé nacházejí v paranoidním stavu, kdy „bonzují“ na své sousedy a kolegy, že nedodržují pravidla, a slepě souhlasí s iracionální politikou, jako v případech covidových uzávěr, dodal Desmet.

Tyto politiky jsou posilovány masmédií a lidé s nimi souhlasí, „protože jim to dává pocit kontroly, mají pocit, že teď už vědí, z čeho byli úzkostní, a že mohou svou úzkost kontrolovat tím, že se podílejí

na strategii, jak se vypořádat s objektem úzkosti. Například na lockdownech, aby se vypořádali s virem," řekl Desmet.

„Zdá se, že v masové formaci se lidé rozhodnou vypořádat s nejistotou tak, že prostě přijmou vše, v co skupina věří, čemu věří dohromady, a stejné dogmatické myšlenky a stejné narativy, které by už neměly být zpochybňovány," řekl Desmet.

Izolace a závislost na technologiích může lidem znovu vštípit propagandu, což způsobuje, že hypnóza trvá dlouho, doplnil Desmet.

„Se vznikem masmédií může tato masová formace trvat dlouho, protože lidé mohou být neustále, znovu a znovu, naplňováni tou samou propagandou, těmi samými narativy," řekl Desmet.

Jako každá totalitní kontrola, ani technokracie netoleruje nesouhlas, dodal.

„Jako by veškerá nejistota zmizela pod kolektivním narativem, který by se už neměl zpochybňovat, a to vede k té pověstné netoleranci k disidentským hlasům," řekl Desmet. „Do jaké míry se této totalitě podaří zničit každého, kdo s ní nechce souhlasit, to bude záviset na tom, co udělají ti lidé, kteří nejsou v zajetí" této masové formace.

Lidé, kteří nebyli zhypnotizováni, se musí ozvat

Ti, kteří nebyli „zhypnotizováni narativem“, mohli vidět, že mnohá opatření proti covidu-19 jsou „v zásadě a ze své podstaty iracionální“, řekl Desmet.

Lidé, kteří tato iracionální opatření a nařízení kritizovali a vyjadřovali nesouhlas, byli cenzurováni a v některých případech i trestáni, což je znakem totality. Totalitarismus navíc vyžaduje, „aby společnost byla vedena na základě indoktrinace, propagandy“, namísto „pravdomluvnosti“, tedy něčeho, čemu člověk skutečně věří a snaží se to sdílet s ostatními, řekl Desmet.

Polští vězni v pruhovaných uniformách stojí v řadě před nacistickými důstojníky v koncentračním táboře Buchenwald v německém Výmaru, cca 1943. (Frederic Lewis / Getty Images)

„Od první světové války jsme v západním světě svědky vzniku působivé propagandistické mašinérie, jejímž prostřednictvím bylo obyvatelstvo neustále manipulováno, aniž by o tom vědělo,“ dodává Desmet.

Lékem na tuto masovou formaci a na prevenci zvěrstev je podle něj to, když se lidé nahlas ozvou.

„Pokud chcete narušit masovou formaci, musíte se nahlas ozvat,“ řekl Desmet. „Staří Řekové tomu říkali parrhesia, jako druh odvážného, statečného projevu, který praktikovali jednotlivci, kteří se odmítají podříditi narativům skupiny nebo dominantnímu narativu.“

Desmet vyzývá všechny lidi, aby v sobě našli odvahu mluvit proti iracionální a totalitní politice, ne proto, aby někoho přesvědčili, ale aby uplatnili svá „nezadatelná práva“.

AUTOR: Jan Jekielek and Masooma Haq

[ZDROJ](#)

Překlad: epochtimes.cz